

معرفی دانشنامه

این اثر نخستین مرجع تخصصی به زبان فارسی است که به نحوی همه حوزه‌های ریاضی را در برمی‌گیرد و ترجمه کتاب ۱۰ جلدی **Encyclopedia of Mathematics** از انتشارات ریدل هلند (۱۹۹۴) به همراه سه جلد افزوده (۱۹۹۷-۲۰۰۰-۲۰۰۱) آن است. متن اصلی این اثر، دانشنامه پنج جلدی روسی است که ریاضی دانان شوروی سابق در بین سال‌های ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۵ تدوین و منتشر نموده اند.

معرفی دانشنامه

دانشنامه ریاضی در واقع ترجمه انگلیسی روزآمد شده دانشنامه روسی است که جمع زیادی از ریاضی دانان معاصر اروپایی آن را کامل کرده‌اند. این اثر که در کل دربردارنده بیش از ۸۰۰۰ مقاله تخصصی خواهد بود، به شرح و توضیح کامل اصطلاحات و نام‌های مرتبط با دانش ریاضی، شاخه‌ها و زیرشاخه‌های وابسته به آن می‌پردازد.

تعداد جلد‌های دانشنامه:

۱. تعداد جلد‌های روسی پنج جلد در ۱۹۹۴ که در ویرایش جدید از ۲۰۰۲ در مجموع ۳ جلد به آن اضافه شده است؛
۲. تعداد جلد‌های ترجمه انگلیسی دانشنامه، ۱۰ جلد است که آخرین جلد آن متشکل از «نمایه‌ها» است؛
۳. ترجمه فارسی این کتاب، با ۳ جلد افزوده های آن در ویرایش جدید (۲۰۰۲ به بعد) حداقل شامل ۱۳ مجلد خواهد شد.

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی ، ۲۰

دانشنامه ریاضی (بنیاد دانشنامه نگاری)

دانشنامه ریاضی / زیر نظر شورای علمی دانشنامه ریاضی؛ سرویراستار متن انگلیسی ام. هازوینکل؛ سرویراستار متن فارسی علیرضا مدقالچی. - تهران : بنیاد دانشنامه‌نگاری ایران - ۱۳۸۹ .

محمود صدیقی

آبان ۹۷

ساختار دانشنامه ریاضی

۱. تمامی مدخل‌ها (مقاله‌ها) الفبایی است. برخی از عنوان‌ها عبارتی است و ترتیب قرار گرفتن کلمات به گونه‌ای است که واژه اصلی در اولویت قرار گرفته است و بعبارتی عنوان به صورت مقلوب الفبایی گردیده است. در ترجمه فارسی نیز این روش کاملاً رعایت شده است. (مثلاً ترجمه «**information, amount of**» به صورت «اطلاعات، مقدار» آمده است نه مقدار اطلاعات، زیرا اطلاعات که معادل «**information**» است، واژه اصلی است).

۲. مقاله‌های این دانشنامه در سه دسته قرار دارند: الف. مقاله‌های طولانی و مروری که این مقاله‌ها جهت گیری‌های اصلی و گوناگون دانش ریاضی را شامل می‌شوند و به بخش‌های کوچک‌تر تقسیم شده‌اند؛

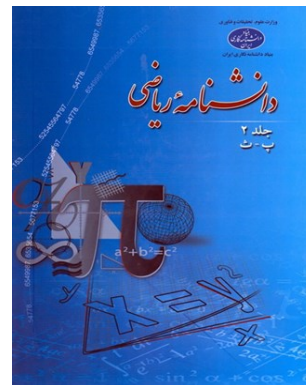
ب. مقاله‌های متوسط که در این مقاله‌ها، مسئله‌ها، نتیجه‌ها و روش‌های اصلی با جزییات بیشتر مورد بررسی قرار می‌گیرد؛

ج. مقاله‌هایی که شامل تعریف‌های کوتاه و ارجاعی هستند.

ویژگی مقاله‌های دانشنامه

در پایان هر مقاله عموماً مطالب زیر به ترتیب زیر آمده است:

۱. منابع مورد استناد مقاله (مرجع‌ها)؛
۲. نام و نام خانوادگی نویسنده (به منزله امضادار بودن مقاله)؛
۳. «توضیح هیئت ویراستاران»: به این معنی که ویراستاران نسخه انگلیسی در انتهای برخی از مقاله‌ها مطالبی تحت عنوان افزوده‌اند. این توضیحات شامل مباحث اضافی، تشریح موضوع‌ها، تکمیل، روزآمد کردن، و افزودن مرجع‌های بیشتر است؛
۴. منابع بیشتر و مورد اشاره هیئت ویراستاران (مرجع‌ها)؛
۵. رده بندی موضوعی انجمن ریاضی آمریکا ۱۹۸۰. (در پایان هر مقاله رده بندی موضوعی براساس رده بندی ۱۹۸۰ آمده است)؛
۶. نام و نام خانوادگی مترجم فارسی.

در جلد اول ترجمه فارسی دانشنامه، شورای علمی دانشنامه، مترجمان، ویراستاران علمی، ترجمه پیشگفتار متن انگلیسی و پیش‌گفتار ترجمه فارسی از سر ویراستار آمده است.

همچنین در ابتدای هر مجلد راهنمای تصویری استفاده از کتاب تنظیم شده است.

پیش‌بینی می‌شود که ترجمه فارسی این اثر حداقل در ۱۳ مجلد چاپ و منتشر گردد. در حال حاضر (۱۳۹۷) ۳ جلد از این دانشنامه انتشار یافته است:

جلد ۱: شامل مدخل‌های «آ-ب»

جلد ۲: شامل مدخل‌های «ب، ت، ث»

جلد ۳: شامل مدخل‌های «ج-دل وار»

